

עת"א 39253/11/17 - צבי סויסה, נגד מדינת ישראל, הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

בית המשפט המחוזי בחיפה

עת"א 39253-11-17 סויסה נ' מדינת ישראל ואח'
תיק חיצוני:
בפני כב' השופט יחיאל ליפשיץ
העותר
צבי סויסה,
ע"י ב"כ עו"ד אילן אלימלך
נגד
משיבים
1. מדינת ישראל
2. הממונה על עבודות שירות - מפקדת גוש צפון

פסק דין

עתירה כנגד החלטת שירות בתי הסוהר, לפי ס' 51ט'(ג) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 וס' 62א' לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], תשל"ב - 1972. על פי ההחלטה המנהלית שעליה הוגשה העתירה, הופסק ביום 5.11.17 המאסר בעבודות שירות שנגזר על העותר ונקבע כי עליו לרצות את יתרת מאסרו מאחורי סורג ובריה.

העותר, יליד 1994, נדון ביום 12.4.16 ל 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וכן לרכיבי ענישה נוספים וזאת בגין הרשעתו בעבירות מרמה הנוגעות להונאה בכרטיסי חיוב (ת.פ. שלום קריות 15-07-531). נקבע, כי עליו להתחיל את ריצוי עונש המאסר ביום 26.9.16.

העותר לא התייצב לתחילת ריצוי העונש ולכן זומן לשימוע ביום 23.11.16 (שימוע מס' 1). בשימוע טען כי עקב חובות כספיים לא התייצב לעבודות השירות, וכן ציין כי "היום סיימתי את החוב ואני יכול לבצע את הע"ש". על רקע גילו הצעיר ויתר שיקולים שהובאו לזכותו, החליט הממונה לתת לו הזדמנות נוספת.

חרף ההזדמנות שניתנה לו, לא התייצב העותר לריצוי עבודות השירות ולכן נערך לו שימוע נוסף, ביום 18.1.17 (שימוע מס' 2). העותר טען שאינו יכול לרצות את עבודות השירות עקב חובות הרובצים עליו ומשום מחלת הוריו. משכך, החליט מפקד המחוז ביום 22.1.17 על הפסקה מנהלית ועל ריצוי העונש במאסר מאחורי סורג ובריה.

על ההחלטה לעיל הגיש העותר את עתירתו הראשונה (עת"א 64169-01-17) וכעולה מהחלטת בית המשפט (סגן הנשיא כתוארו דאז השופט שפירא, החלטה מיום 19.2.17) הורה בית המשפט לשב"ס לקיים לעותר שימוע מחודש במסגרתו הוא יהיה מיוצג. בית המשפט הפנה לאפשרות כי העותר סובל מבעיות כאלה ואחרות ולכך שלא ברור באם

הבין את משמעות אי ההתייצבות לריצוי עבודות השירות. עוד הפנה בית המשפט לכך כי שליחתו לכלא עשויה להוות עבורו טראומה שיתקשה להתאושש ממנה. שימוע כאמור התקיים ביום 1.3.17 (שימוע מס' 3) ובא כוח העותר עתר כי תינתן לעותר הזדמנות נוספת. משלא הועלה כל טיעון חדש ולאור התרשמותם השלילית של גורמי שב"ס מהעותר והתנהלותו, החליט מפקד המחוז, ביום 5.3.17, על הפסקת עבודות השירות.

גם על החלטה זו הגיש העותר עתירה לבית המשפט (עתירה מס' 2 - עת"א 15256-03-17) ובדיון שהתקיים ביום 9.4.17 הודיעו הצדדים כי מפקד המחוז החליט, לאור נסיבותיו האישיות של העותר, להחזירו לעבודות שירות. בית המשפט הורה על מחיקת העתירה וציין כי: **"חזקה כי בא כוח העותר יבהיר לעותר כי זו ההזדמנות האחרונה הניתנת לו, כפי שצוין לעיל"**.

על אף האמור לעיל, המשיך העותר להיעדר רבות מעבודות השירות חרף שיחות אזהרה שהתקיימו עמו. כך, במהלך החודשים 9/17 ו 10/17 התייצב העותר ל 3 ימי עבודה בלבד. משכך, נערך לעותר שימוע נוסף (שימוע מס' 4 מיום 1.11.17) במסגרתו שב העותר והעלה טענות אודות חובותיו הכספיים. ביום 5.11.17 החליט מפקד המחוז, פעם נוספת, על הפסקת עבודות השירות.

בעתירה הנוכחית נטען כי נסיבות אישיות חריגות הן שהובילו אותו להפסיק להתייצב לעבודות השירות. הכוונה לחובות לשוק האפור ואיומים שספג בהקשר זה ושחייבו אותו, לטענתו, לעבוד לפרנסתו כדי להחזיר חובותיו. נטען, כי שליחת העותר למאסר, לראשונה בחייו, עשויה להיות בעלת השלכות שליליות. לכן, עתר בא כוח העותר לתת לעותר "הזדמנות נוספת אחרונה באמת וחד פעמית" (עמ' 2, שורה 2). עוד נטען, כי בעוד שבפעמים הקודמות התקבלו החלטות מפקד המחוז לאחר שהעותר לא התייצב ולו ליום אחד, בזו הפעם חל "שיפור" וזאת בשים לב לאי אילו ימי העבודה אליהם התייצב העותר.

דין העתירה להידחות. פירוט ההליכים לעיל מעלה בבירור כי לעותר ניתנו הזדמנויות רבות ביותר - הן על ידי הממונה וגורמיו והן על ידי בית המשפט. כלל הגורמים הלכו לקראת העותר דרך ארוכה ביותר משום גילו הצעיר יחסית, בעיותיו האישיות והעובדה כי הוא לא ריצה מעולם מאסר מאחורי סורג ובריח. ואולם, במקום שינצל ולו מקצת מההזדמנויות שניתנו לו הוא בחר להמשיך ולהתנהל כאילו הזדמנויות כאלה ימשיכו להינתן עד אין קץ. לעותר אין כל בעיה לבקש הזדמנות אחרונה, הזדמנות אחרונה בהחלט, והזדמנות אחרונה באמת - אך דומני שזה מכבר הגיע השלב שבו ניתן לקבוע לא רק שהחלטת מפקד המחוז - בכך שהחליט להפסיק את עבודות השירות - היתה סבירה, אלא שכל החלטה אחרת, תהיה בנסיבות העניין בלתי סבירה על פניה. זאת ועוד, מרבית טענות העותר הועלו בעלמא וללא תימוכין של ממש. מדובר, כאמור, בעותר שלא השכיל לנצל את ההזדמנויות הרבות שניתנו לו. לצערי הרב, הגיעה העת לממש את החלטת בית המשפט מיום 9.4.17 במסגרתה הובהר לעותר כי מדובר בהזדמנות אחרונה. אפנה לאמור ברע"ב 4249/16 טהא נ' הממונה על עבודות שירות (12.7.16), שם נקבע כי: **"פריבילגיה זו (של ריצוי מאסר בעבודות שירות - י.ל.) מקימה ציפייה להתנהלות רצינית וראויה, והיא ניתנת לביטול מקום בו עולה כי הנאשם איננו מקבל על עצמו את האחריות הנלווית למסלול עונשי זה ולא מבצע את המוטל עליו"**.

סוף דבר, אני מורה על דחיית העתירה.

העותר יתייצב לריצוי יתרת מאסרו בבית המעצר קישון ביום 9.1.18 עד השעה 10:00 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לצדדים וכן תוודא טלפונית אל מול בא כוח העותר כי הוא התקבל בפועל. בא כוח העותר ישלח הודעה לתיק בית המשפט, עד לא יאוחר מתאריך 1.1.18 כי הוא מסר את תוכן פסק הדין לעותר.

ניתן היום, ט' טבת תשע"ח, 27 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.